

ORIENTACIONS PER A L'AVAUACIÓ FINAL D'ESO ALUMNAT NOUINGUT

ELIC
Catalunya Central

INDICACIONS GENERALS

PER A L'AVAUACIÓ FINAL

- 1** L'alumnat que s'incorpora al sistema educatiu català en els darrers dos o tres anys, segons procedència, ha de tenir obligatòriament un Pla de suport individualitzat (PI). Tot l'equip docent n'ha de ser coneixedor i les famílies n'han de ser ben informades.

Al llarg de tota l'escolaritat, els pares, les mares o tutors legals i el mateix alumne o alumna han de ser informats sobre el contingut del PI. Particularment en els últims cursos de l'etapa d'educació secundària obligatòria és necessari que siguin informats sobre les possibilitats d'acreditar o no aquesta etapa educativa.

Organització i gestió de centres. Concreció i desenvolupament del currículum competencial i l'orientació educativa a l'ESO. Juliol 2020, p 41.

- 2** L'alumnat s'ha d'avaluar segons els criteris d'avaluació que es facin constar en la proposta educativa del seu PI, per cadascuna de les àrees en què es fa algun tipus d'adaptació, i que poden correspondre a cursos superiors o inferiors (art 9.3).

ORDRE ENS/108/2018 de 4 de juliol, per la qual es determinen el procediment, els documents i els requisits formals del procés d'avaluació a l'educació secundària obligatòria.

- 3** El PI de 4t ESO ha de recollir els criteris de superació de l'etapa i les competències bàsiques, amb les seves especificitats, si escau, que es recullen en el PEC. Tanmateix, l'equip docent ha de valorar la idoneïtat de l'obtenció del títol de graduat o graduada en ESO de l'alumnat, tenint en compte els indicadors següents:
 - L'assoliment de les competències de l'etapa.
 - La maduresa personal i les seves possibilitats de progrés.
 - L'orientació de l'alumnat vers els itineraris formatius posteriors.

Organització i gestió de centres. Concreció i desenvolupament del currículum competencial i l'orientació educativa a l'ESO. Juliol 2020

- 4 En el cas de l'alumnat avaluat en funció del seu PI:
 - En l'acta de qualificacions de l'avaluació hi ha de constar la frase: "Ha estat avaluat en funció del seu pla de suport individualitzat"(article 18.5)
 - En les qualificacions de l'informe final a l'ESO cal fer constar PI* que identifica que l'alumne/a ha estat avaluat d'acord criteris corresponents a cursos anteriors o posteriors al nivell que cursa l'alumne/a (Annex 3).
 - Si l'alumne/a certifica, obté el graduat d'ESO a tots els efectes, sense que hi consti que ha estat avaluat en funció del seu PI.

Ordre ENS/108/2018 de 4 de juliol

PER A L'ORIENTACIÓ

- 1 El procés d'orientació ha de començar en el moment que l'alumnat s'incorpora al sistema educatiu, buscant els mecanismes perquè el tutor/a de l'alumne/a en faci un seguiment i mantingui interlocució amb les famílies.
- 2 Si l'alumne/a ha arribat fa menys de dos anys i no pot acreditar, és interessant plantejar la repetició com una via per consolidar l'aprenentatge del català i augmentar les possibilitats d'obtenir el graduat.
- 3 L'alumnat que acaba 4t d'ESO amb un bon nivell acadèmic però no disposa de prou temps d'escolarització al nostre sistema educatiu per acreditar el nivell de català, té l'opció de realitzar les proves de la Secretaria de Política Lingüística, que permeten obtenir els nivells bàsic (A2), elemental (B1) i intermedi (B2).
- 4 En finalitzar l'educació secundària obligatòria:
 - **Si obté el títol de graduat d'ESO**, és necessària una orientació que tingui en compte els seus interessos i potencialitats per garantir-ne l'èxit educatiu.
 - **Si no obté el títol de graduat d'ESO**, ha de disposar de propostes de continuïtat formativa adequades a les seves necessitats.
 - Escoles d'adults: alfabetització, cicle de formació instrumental, preparació per accedir a grau mitjà i superior de cicles formatius, obtenció graduat d'ESO.
 - Consorci per a la normalització lingüística.
 - PFI (Programes de Formació i Inserció). La realització del curs permet l'accés posterior a CFGM i a les escoles d'adults.

Per més informació, vegeu els Itineraris formatius del Bages, Berguedà, Moianès i Solsonès. 2021-2022, l'oficina Vic jove, i Anoia jove.

- 5 Al consell orientador s'han d'incloure les eines i els recursos necessaris per poder assolir aquests nivells en estudis superiors (cursos de català CNL, escoles d'adults, ajuntaments, parelles lingüístiques, Parla.cat, etc.).

ORIENTACIONS PER A L'AVALUACIÓ FINAL D'ESO ALUMNAT NOUINGUT

ELIC
Catalunya Central

PREGUNTES I RESPOSTES

1 S'han de fer avaluacions trimestrals?

Sí, s'han de fer i han de servir per detectar necessitats i preveure actuacions per, si cal, redefinir estratègies que impulsin cap a l'èxit educatiu. La funció d'aquesta avaluació també és reguladora per a tot l'alumnat. És la CAD qui valora la proposta que un alumne/a no sigui avaluat d'alguna matèria temporalment.

Excepcionalment, el pla pot comportar que temporalment algunes matèries no s'avaluïn. En aquest cas, a les actes d'avaluació i a l'expedient de l'alumne o alumna hi ha de constar que l'alumne o alumna segueix un PI i no hi ha cap qualificació per a aquestes matèries. A quart curs, les matèries sense avaluar no poden excedir la durada d'un trimestre, excepte en el cas que l'inspector o inspectora del centre hi doni el vistiplau.

Organització i gestió de centres. Concreció i desenvolupament del currículum competencial i l'orientació educativa a l'ESO. Juliol 2020, p 41.

2 Cal avaluar l'alumnat nouingut de totes les matèries, a final de 4t?

Sí, a final de 4t han de ser avaluats de totes les matèries. Sense excepcions.

3 Es pot repetir més d'un curs?

En tot cas, un alumne podria repetir dues vegades 4t, si no ha repetit abans en tota l'escolaritat.

La repetició sempre és una mesura excepcional.

4 Repetir és una bona opció?

Repetir a 3r o 4t ESO en alguns casos pot donar temps per assolir un cert nivell de competència lingüística (A2-B1) indispensable per al seu futur. A més, es poden incrementar les possibilitats d'obtenció del graduat d'ESO.

5 Pot acreditar si no supera algunes matèries?

Sí. L'equip docent, considerant la maduresa de l'alumne i les seves possibilitats de progrés, pot decidir que un alumne obtingui el títol encara que tingui avaluació negativa en una matèria o dues que no siguin simultàniament Llengua Catalana i Literatura, Llengua Castellana i Literatura, i Matemàtiques. L'avaluació s'ha de focalitzar en el **progrés** de l'alumne, tenint en compte quin és el seu punt de partida i seguint principis d'**equitat**.

6 Pot acreditar si no té un domini B2 de llengua catalana?

Sí, si supera els criteris d'avaluació establerts en el seu PI, que ha de recollir el grau d'assoliment de la competència lingüística necessari per a aprovar, tenint en compte el progrés de l'alumne i quin era el seu punt de partida.

Per assolir el ple domini de la llengua per a l'estudi cal un mínim de 5 anys. Si l'alumne/a ha arribat a Catalunya a l'ESO no ha disposat d'aquest temps. Per valorar el seu nivell de competència lingüística podem basar-nos en les pautes d'observació del MERC (Marc europeu comú de referència per a les llengües).

Per acreditar l'etapa d'educació secundària obligatòria, l'alumne/a ha d'assolir les competències d'acord amb els criteris d'avaluació establerts en el seu PI i els criteris d'acreditació establerts pel centre amb relació als objectius i les competències de l'etapa. Per tant, una avaluació positiva del PI no sempre ha de comportar una acreditació sistemàtica de l'etapa.

Organització i gestió de centres. Concreció i desenvolupament del currículum competencial i l'orientació educativa a l'ESO. Juliol 2020

7 El fet d'acreditar pot donar una falsa sensació en l'alumne/a i la seva família? L'estem enganyant?

Per evitar aquesta sensació cal informar-ne bé la família i l'alumne/a, fent ús del servei de traducció/mediació, si fos necessari.

Tanmateix, l'orientació no s'ha de limitar al tercer trimestre sinó que cal treballar-la des del moment que l'alumnat arriba al centre.

8 I si l'alumne/a no obté el graduat?

Cal plantejar una orientació personalitzada.

És important conèixer bé els itineraris que hi ha a l'abast i els recursos que proporciona l'entorn.

L'alumnat que finalitza l'educació secundària obligatòria i encara no ha obtingut el títol de graduat en ESO, ha de disposar de propostes de continuïtat formativa de caràcter professionalitzador i/o acadèmic, orientades a l'obtenció del títol de graduat en ESO i/o del títol professional bàsic, amb col·laboració amb la família o els tutors legals.

Decret 187/2015, 25 d'agost d'ordenació dels ensenyaments de l'educació secundària obligatòria, article 21.

9 Com es pot plantejar l'orientació?

Cada alumne/a és diferent i la seva orientació dependrà de diversos factors com les seves competències, els seus interessos i les expectatives a curt i mitjà termini i les orientacions que hagi rebut prèviament en matèria acadèmica i professional.

El consell orientador exposarà l'orientació que es fa des del propi centre.

10 Què podem fer si l'alumne/a no ha acabat el seu procés d'alfabetització?

És imprescindible una bona orientació amb l'objectiu que pugui completar aquest procés (escoles d'adults, centre de normalització lingüística, algunes activitats organitzades pels ajuntaments).

11 Com pot condicionar l'itinerari posterior de l'alumne/a el fet de tenir el graduat d'ESO?

Si en el procés d'avaluació sorgeix el dubte de l'obtenció o no del graduat d'ESO, cal que ens plantejem quines conseqüències pot tenir a mitjà i a llarg termini en el recorregut formatiu i personal de l'alumne. No tenir el graduat restringeix significativament moltes oportunitats, fins i tot a nivell laboral.

Un domini limitat de la llengua no hauria de condicionar les possibilitats de formació posteriors. En tot cas, cal adoptar les mesures per tal que no es perdin oportunitats, donant més temps o fent una bona orientació.